

ІННОВАЦІЙНІ СОЦІАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

*К.О.Ваннік, магістр
Одеський національний політехнічний університет*

Інноваційна практика завжди була складною і неоднозначною. Проте вирішення низки проблем, що виражаються у майже повній зрегульованості і неадекватності соціальних механізмів здійснення інноваційних процесів, потребує соціогуманітарного знання (як теоретичних конструкцій, і конкретних методів дослідження різних соціальних явищ) як засобу оптимізації інноваційних процесів і побудови ефективної соціально-орієнтованої інноваційної діяльності [2]. Це, у свою чергу, передбачає створення гнучкої, обгрунтованої системи наукового забезпечення нововведень, котра враховує логіку та специфіку здійснення як власне нововведення, так і особливості сприйняття, оцінки, взаємоадаптації елементів соціальної системи.

Дослідженням й розробкою інноваційних методів займається інноватика – галузь, що охоплює питання методології й організації інноваційної діяльності. Значне місце серед проблем, що вирішує інноватика є й – соціальна інновація [3]. Це нові засоби регулювання та розвитку соціальних процесів, здатних відповідати складності суспільної ситуації, аналіз ресурсів, що вкладено у задоволення потреб людини й суспільства в умовах високої невизначеності.

Особливої актуальності набуває необхідність створення гнучкої, обгрунтованої системи наукового забезпечення нововведень, що враховує логіку та специфіку здійснення не тільки власне нововведення, а й особливості сприйняття, оцінки, взаємоадаптації елементів соціальної системи, конкретних суб'єктів історичної дії до нових умов життєдіяльності, а також відстежує можливі перспективи і наслідки реалізації конкретного нововведення. За таких умов, процес реалізації нововведення стає більш оптимальним. В основі технології забезпечення нововведень повинен бути такий підхід до їх вивчення, у рамках якого можливий одночасний розгляд різних сторін взаємодії соціального середовища і нововведення, виявлення тих сторін цієї взаємодії, які більшою мірою впливають на успішність інноваційних процесів, а також розпізнавання і передбачення можливих проблем інноваційної практики.

У такому випадку в структурі технології забезпечення нововведень доцільно виділити дві взаємодоповнюючі одна одну, синхронно здійснювані діяльності: інноваційну діагностику та соціологічне вивчення нововведень, метою яких є розпізнавання, передбачення проблем, які можуть виникнути при взаємодії середовища і нововведення за допомогою діагностики, а також

вивчення динаміки громадської думки з приводу реалізації нововведення за допомогою різних методів соціологічного дослідження.

Інноваційна діагностика передбачає здійснення процедури аналізу, діагнозу і прогнозу щодо конкретного нововведення. Це дозволяє планувати не тільки алгоритм здійснення даного нововведення, але і прогнозувати конкретні наслідки в широкому комплексі суспільної системи, з урахуванням специфіки її функціонування, що дає можливість заздалегідь підготуватися до появи різних побічних явищ, конфліктів і протиріч у процесі інноваційної діяльності або запобігти їм, або пом'якшити негативні наслідки. Таким чином, інноваційна діагностика охоплює, по-перше, прогноз ймовірності появи різних нововведень у майбутньому, по-друге, дає більш-менш повну картину перспектив розвитку конкретного нововведення, його наслідків у всіх сферах життєдіяльності людей, фіксує варіанти сприйняття його людьми, прогнозує громадську думку.

Соціальні технології – це теорія, що досліджує процеси цілеспрямованого впливу на соціальні об'єкти, що розробляє й обґрунтовує ефективні способи і прийоми такого впливу. При цьому не має значення, що розуміється під «соціальним об'єктом». Це можуть бути соціальні відносини, соціальна взаємодія, соціальна група, соціальний інститут, соціальна організація. Рівень технологічного впливу зумовлюється тим, що даний соціальний об'єкт перебуває в нерозривному зв'язку з іншими соціальними об'єктами. При цьому, будь-яка зміна цього соціального об'єкта з неминучістю тягне за собою ланцюжок змін інших об'єктів. У подібному соціальному сценарії соціальна технологія повинна враховувати всі можливі зміни.

Інноваційні соціальні технології – структурована сукупність прийомів і методів, вкладених у вивчення, актуалізацію і оптимізацію інноваційної діяльності, у яких створюються та матеріалізуються нововведення, які викликають якісних змін у різноманітних галузях життєдіяльності, зорієнтовані на раціональне використання матеріальних, економічних та соціальних ресурсів [1].

У зв'язку з вище зазначеним, вважаємо доцільним визначити основні концептуальні засади соціального менеджменту:

- соціальний менеджмент сприймається як управління у сфері соціальних послуг (включаючи соціальну роботу);
- основна мета соціального менеджменту – організація ефективної діяльності по задоволенню потреб клієнтів;
- роль управління соціальної сфери повинна не зменшуватися, а скоріш видозмінюватися і реалізовуватися, передусім, через розбудову нового

законодавства у сфері соціальних послуг та соціального захисту населення, розвитку механізмів забезпечення реалізації прийнятих законодавчих актів;

– поруч із державними соціальними службами дедалі більш значну роль грають організації недержавного сектора. Тому, серед управлінських завдань одне з чільних місць посідає завдання забезпечення конкурентоспроможності організацій.

– в такий спосіб, соціальний менеджмент, орієнтований, насамперед, на добробут клієнта, та водночас враховуватиме й питання економічної ефективності;

– процеси управління соціальними службами мають особливості, які пов'язані зі специфікою цих організацій (неприбутковий характер, виробництво соціальних послуг);

– у соціальній сфері можуть і мають бути використані принципи і технології управління з деяких інших сфер, насамперед економічної, але через процес адаптації;

– соціальний менеджмент має бути спрямований на стимулювання діяльності індивідів у розв'язанні проблем (через використання різних механізмів, включаючи механізми самоврядування, самодопомоги та ін.).

Література

1. Забарна Е.М. Формування проблеми соціального маркетингу сучасності /Е.М.Забарна, К.О.Ваннік // Ефективна економіка. Електронне фахове видання. – 2014. – №12.
2. Інноваційна діяльність : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://library.if.ua/book/4/465.html>>
3. Соціальна інновація як об'єкт управління : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://antireider.msk.ru/socialnaya-ekonomika/socialnaya-innovaciya-kak-obekt-upravleniya.php>>

ФОРМИ І МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ

*Е. М. Забарна, д.е.н., професор
Д.І. Цвірінькало, магістр
Одеський національний політехнічний університет*

Сьогодні основним джерелом інвестування інноваційних підприємств і організацій є ресурси, утворені за рахунок їх власних коштів (прибуток, амортизаційні відрахування, виручка від реалізації майна), та фінансові ресурси, отримані на фінансовому ринку, у вигляді цінних паперів, лізингу, кредитів. Державний бюджет фактично втратив свою інвестиційну функцію.